

ተጋዳሪ ሙሐመድ ዓምር ተሰዊኦ

ጅግና ተጋዳሪ ሙሐመድ ዓምር ብቀዳም ዕለት 10/8/2019 ኣብ ኤርትራ ከተማ ከረን ተሰዊኦ ዝብል ሓበረታ ብጽሑፍ ፡፡ ዓብይ ሓዘን ድማ ተሰምዑና ፡፡ ተጋዳሪ ሙሐመድ ዓምር ሓደ ካብቶም ቀዳሞት ተጋደልቲ ኮይኑ ብ1963 ኣብ ሰራዊት ሓርነት ኤርትራ ንሜዳ ውጽኡ ፡፡ ኣብ ማእለያ ዘይብሉ ውግኣት ኣንጻር ጸላኢ ዝተሳተፈ ተጋዳላይ እዩ ፡፡ ገለ ካብቲ ዝተሳተፎ ወሩይ ታሪኻዊ ውግኣት ድማ ፣ ድሕሪ መስዋእቲ ጀማሪ ሰውራ ሓሚድ እድሪስ ዓዋተ ንዑኡ ተኪኡ ንሰራዊት ሓርነት ዝመረሖ ተጋዳላይ ሙሐመድ እድሪስ ሓጅ ዝተሰወአላ ውግእ ዓዩን ሓንቲ እያ ፡፡ ብጥሪ 1964 ድማ ኣብቲ ወሩይ ውግእ ጃንጋረን ተሳቲፉ ፡፡ ብዕለት 15 መጋቢት 1964 ድማ ኣብታ ህዝብና ዓመተ ዓመት ዘኸብራ ታሪኻዊት ማዓልቲ ኣብ ቶጎሩባ ዝተካየደ ውግእ ተኸፊሉ ፡፡ መጀመርታ 1966 ፣ ፖለቲካዊ ካድር ካልኣይቲ ክፍሊ ዝነበረ ጅግና ማሕሙድ ሙሐመድ ዓሊ ጃንጃር ዝተሰወአላ ፍልጥቲ ውግእ እድርባ ነሩ ፡፡ ኣብ መጨረሻታ ሕዳር 1967 ድማ ሰለስተ ጋንታት መሪሖ ኣብ ዶብ ሱዳን ሰምየናዊ ሳሕል እትርከብ ከተማ ቃርራ ንዝነበረ መደበር ጸላኢ ኣጥቕዑ ተቆጸጸሩዎ ፡፡ ኣብ ልዕሊ ጸላኢ ከብድ መጥቓዕጢ ወራዳ ምውታትን ቁሱላትን ምሩኻትን ኮይኖም ድማ ዝነበረ ብረትን ንብረትን ኩሉ ኣብ ኢድ ሰራዊት ሓርነት ወዲቁ ፡፡ ናይ እትዮጵያ ሰንደቅ ዕላማ ኣንድዶም ድማ ኣብ ቦታትኣ ኤርትራ ሰንደቅ ዕላማ ኣንበልበሉ ፡፡ መሬት ምስ ወገሖ ድማ ቁሱላቶም ሕዞም ካብቲ ቦታ ብሰላም ስሒቦም ፡፡

ብዕለት 6 መስከረም ሙሐመድ ኦሳምር ኣብቲ ወሩይ መጥቓዕቲ መደበር ሓልሓል ብብርቲዕ ተወግኡ ንሱዳን ተላእኹ ኣብ ሕክምና ዓመት ዝኸውን ጸነሖ ፡፡

ብወርሒ መጋቢት 1970 ኣብቲ ንክልተ ሶሙን ዝኣክል ዝተኻየደ ውግኣት ላኮታትን ፋናን ተኻፊሉ ። መወዳእታ 1975 ድማ ኣብ ከባቢ ኣስመራ ፣ ጀጋኑ ሰራዊት ሓርነት ምስ ጸላኢ ኣብ ዘካየዱዎ ጥምጥም ፣ ምስ ሰራዊቱ ኣብቲ መገዲ ኣስመራን ከረንን ምዕራባዊ ሸነኽ ኣስመራ ዘሎ ዓድታትን ፣ ክሳብ መንደፈረ ዘሎ መገድታትን ዓራዱ ነሩ ። ብነሐስ 1977 ኣብ ውግእ ምሕራር ከተማ መንደፈራ ድማ ነሩ ።

ስዉእ ሙሓመድ ዓምር ፣ ኣብ ስራሓቱ ኡሙንን ንጹህን ተባዕን ተጋዳላይ ከምዝነበረ ፣ ታሪኽን ኩሉ እቲ ቃልስታት ዘካየደሉ መሬት ኤርትራ ዝምስክረሉ ብጅግንነቱ ቅድሚ ኣዕርኽቱ ብጸላእቱ ዝፈልጠ ታጋዳላይ እዩ ነሩ ።

ስዉእ ሙሓመድ ዓምር ኣብ ቃልሲ ዝተፈላለየ መራሒ ቦታታት ተሰክሙ ይቃለስ ነሩ ። ኣብ መወዳእታ መራሕ ካልኣይቲ ቦጦሎኒ ብርጌድ 72 ነሩ ።

ስዉእ ባዓል ሓዳር ኣቦ ሓንቲ ጓል ነሩ ። ኣምላኽ ክንዲቲ ምእንቲ ናጽነት ህዝቡን ክብረቱን ዝወፈዮ ቃልሲ ፣ ጸማኡ ሂቡ ንገነት ይበሎ ። ንኩሎም ስድራ ቤቱን ናይ ዕላማ ብጾቱን ድማ ጽንዓት ይሃቦም ።

ብተጋዳላይ እድሪስ ዑስማን (ቃታላ)